

Fővárosi Ítéltábla

mint másodfokú bíróság

2.Mf.31.133/2022/6.

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság a dr. Horváth Zsolt egyéni ügyvéd (felperesi jogi képviselő címe) által képviselt **Felperes1** (Cím2) felperesnek – a dr. Juhászné dr. Grunda Erzsébet kamarai jogtanácsos által képviselt **Alperes1** (alperes címe) alperes ellen fegyelmi határozat hatályon kívül helyezése tárgyában indult perében a Fővárosi Törvényszék 9.M.70.237/2021/24. számú ítéletével szemben a felperes által 25. sorszámon előterjesztett fellebbezés folytán meghozta az alábbi

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja azzal, hogy a felperest terhelő elsőfokú eljárási és fellebbezési illetéket az állam viseli.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 20.000 (húszezer) forint másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

Az elsőfokú bíróság határozata és az általa megállapított tényállás

[1] A Fővárosi Törvényszék a 2022. március 4-én hozott 9.M.70.237/2021/24. számú ítéletével elutasította a felperes keresetét, melyben az alperes fegyelmi határozatának hatályon kívül helyezését kérte.

[2] Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a felperes a Alperes1 Igazgatóság Főosztályán, a III. Osztály vezetőjeként teljesített szolgálatot a perbeli időszakban. Ebben a munkakörben a szolgálati gépjárművek tartós, magáncélú igénybevételére vonatkozó engedéllyel nem rendelkezett.

[3] 2013. január 31-én lakossági bejelentés érkezett az alpereshez arról, hogy egy vezető beosztásban lévő rendőrt rendszeresen, esténként az rendszám rendszámú rendőrautó szállítja haza, illetve a kocsmába. Az alperes a bejelentés alapján vizsgálatot rendelt el, mely során a gépjármű 2013. első negyedévi menetleveleit vizsgálta.

[4] Az alperes utasítása alapján a felperes jelentést írt az adott szolgálati gépjármű igénybevételének körülményeiről, melyben napokra lebontva jelölte meg a szolgálati gépjármű közlekedését. Az alperes felhívására a felperes kiegészítette a jelentését a szállított személyek vonatkozásában azzal, hogy a kérdéses időszakban 15 esetben őt szállította a szolgálati gépkocsi a Cím2 szám alatti lakóhelyére, vagy annak közvetlen közelébe. A felperes a szállításokat azzal indokolta, hogy az adott napokon a szolgálati feladatai maradéktalan ellátása érdekében későn fejezte be a munkát, a tömegközlekedés helyett ezért vette igénybe a szolgálati gépjárművet, mivel másnap korán kellett bemennie. Hangsúlyozta, hogy a nyilvántartásokban rögzített jelenléti időtől eltérően végzett munkát. Rögzítette azt is, hogy a szolgálati gépkocsi használatának szabályos voltát az ügyelettel egyeztetve, azt nem saját érdekéből, hanem szolgálati célból használta.

[5] Az alperes a gépjárműhasználattal kapcsolatos vizsgálat keretében az rendszám forgalmi rendszámú gépjármű használatával kapcsolatban 13 gépkocsivezetőt hallgatott meg, akik előadták, az egyes fuvarok teljesítésére az aktuális szolgálatparancsnoktól kaptak utasításokat. Ezek alapján a menetleveleken szereplő adatok megfeleltek a valóságnak.

[6] A 2013. március 13-i vizsgálati jelentés szerint a vizsgált időszakban a felperes részére egy alkalommal, ügyeletvezető engedélyezte a szolgálati gépjármű igénybevételét hazaszállítás céljából, a felperes rosszullete miatt. További két esetre adott engedélyt ügyeletvezető2, akitől nem a felperes kérte a szolgálati járművet. A vizsgálati jelentés tartalmazta, hogy a intézkedés száma (a továbbiakban: Intézkedés) 2.k). pontja értelmében a szolgálati gépjárművek magáncélú igénybevételét az ügyeletvezető engedélyezhette. Erről külön nyilvántartást nem vezettek. A vizsgálat megállapításai szerint a felperes az abban meghatározott időpontokban jogosulatlanul, magáncélra vette igénybe az ügyeleti járművet.

[7] Az eseményekkel kapcsolatban 2013. március 25-én büntető eljárás indult, majd a Főügyészség nyomozást rendelt el a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény (a továbbiakban: rBtk.) 359. § d) pontja alapján előjárói hatalommal való visszaélés vétsége miatt. Az alperes 2013. május 31-én fegyelmi eljárást rendelt el a felperessel szemben, amelyet a büntető eljárásra tekintettel felfüggesztett.

[8] A büntető eljárás alapján a Fővárosi Törvényszék Katona Tanácsa a 2015. március 25-én meghozott 43.III.Kb.216/2014./51. számú ítéletével a felperest bűnösnek találta a Btk. 351. §-ába ütköző folytatólagosan elkövetett szolgálati visszaélés vétségében. A határozat indokolása szerint a felperes azzal a magatartásával, hogy osztályvezetői beosztásával visszaélve 2012. júliusa és 2013. február 1-je között rendszeresen, ügyeletvezetői engedély nélkül, jogtalan haszonszerzés céljából a lakóhelyére szállíttatta magát, illetve több alkalommal a lakóhelyéről beszállíttatta magát a szolgálati helyére, folytatólagosan megvalósította a hivatkozott bűncselekményt.

[9] A büntető eljárás során a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa mint másodfokú bíróság a 2016. március 30. napján hozott 6.Kbf.44/2015/7. számú végzésével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta, megállapítva, hogy 2012. júliusa és 2013. február 1-je között a felperes rendszeresen, 26 alkalommal jogosulatlanul vette igénybe az ügyeleti szolgálati gépjárművet. Néhány esetet kivéve arra nem kért, illetve nem kapott engedélyt, ezen kívül egyik esetben sem hajtott végre olyan konkrét szolgálati feladatot, amely az ügyeleti jármű igénybevételét indokolta. A felperes által kezdeményezett felülvizsgálati eljárásban a Kúria a Bfv.III.1280/2019/8. számú végzésével a másodfokú bíróság végzését hatályában fenntartotta.

[10] A felperes betegállományának megszűnését és a büntető eljárás jogerős befejezését követően, az alperes 2016. szeptember 21-én a fegyelmi eljárás folytatását rendelte el. A felperes a fegyelmi eljárásban nem ismerte el a fegyelmi felelősségét. Az alperes a 2016. november 2-án kelt hat.szám számú határozatával a fizetési fokozatban való előlépés várakozási ideje egy évig terjedő meghosszabbítása fenytéssel sújtotta a felperest. A határozat indokolása szerint a felperes a fegyveres szervek hivatásos állományú tagjainak szolgálati viszonyáról szóló 1996. évi XLIII. törvény (a továbbiakban: rHszt.) 5. § (1) bekezdése és 68. § (1) bekezdés b) pontja, továbbá a Szolgálati Szabályzat 88. § (1) bekezdés f) és i) pontjai megszegésével járt el. Az alperes a büntető ügyben hozott jogerős ítéletre hivatkozva megállapította, hogy a felperes a terhére rótt fegyelemsértést elkövette, mivel a szolgálati gépjármű magáncélú használata során nem az irányadó rendelkezések szerint járt el. Az alperes a határozat elleni felperesi panaszt elutasította.

[11] A fegyelmi határozat hatályon kívül helyezése iránt indított perben a Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság 4.Kf.650.239/2019/6. számú végzése alapján megismételt eljárásban az elsőfokú bíróság a rHszt. 5. § (1) bekezdése, 68. § (1) bekezdése, 119. § (1) bekezdése, 122. § (1), (2), (3) bekezdése, továbbá a 123. § (1) bekezdése, 134. §, 135. § és 141. §-a alkalmazásával vizsgálta a fegyelmi határozat jogszerűségét. Kifejtette, az alperest terhelte annak bizonyítása, hogy a fegyelmi határozat szerint a felperes a szolgálati jogviszonyával összefüggő kötelezettségét vétkeesen megszegte.

[12] Az elsőfokú bíróság kifejtette, hogy az alperes a vizsgálat során 13 gépjárművezető, 7 szolgálatparancsnok és az őket helyettesítő személyek meghallgatása, továbbá előjáróján keresztül 13 ügyeletvezető nyilatkozatának beszerzése alapján értékelte a

felperes magatartását és figyelembe vette a büntető eljárás adatait is. A fegyelmi eljárásban készült összefoglaló jelentés a felperes felelősségét állapította meg.

[13] Az elsőfokú bíróság érvelése szerint a felperes alaptalanul hivatkozott arra, hogy az alperes kizárólag a büntető eljárás anyagát értékelte a fegyelmi határozat meghozatalakor. Az alperes ugyanis előzetesen fegyelmi eljárást folytatott le, amelyben rendelkezésre álltak a meghallgatott tanúk vallomásai, nyilatkozatai, akik részben a büntető eljárás során is meg lettek hallgatva és a gépjármű engedélyezéssel, igénybevétellel kapcsolatban releváns információkkal rendelkeztek. A büntető ügyben eljáró bíróságok határozatai részletesen tartalmazták a bizonyítékokat, köztük a tanúvallomásokat. A rHszt. 134. §-a alapján a fegyelmi eljárásban bizonyítékként felhasználható volt a más hatóságok vagy bírósági eljárások során keletkezett iratanyag, bizonyíték is. Mindezek alapján nem volt jogszabálysértő, hogy az alperes a büntető eljárás során született ítéleteket is figyelembe vette. Tisztázta továbbá a tényállást, figyelembe vette a felperes javára és terhére értékelhető körülményeket, bizonyítékokat szerzett be, rendelkezett a bizonyítási indítványokról.

[14] Az elsőfokú bíróság nem találta jogellenesnek az alperes fegyelmi határozatát amiatt, mert az nem tartalmazta dátumszerűen a fegyelmi eljárást megalapozó eseményeket. A rHszt. 134. § (1) bekezdésében meghatározott, a tényállás tisztázásával összefüggő kötelezettségének az alperes eleget tett. Az eljárás megindulásakor rögzítette azt az időszakot, amely a fegyelmi eljárás megindításának alapját képezte. A büntetőeljárás a 2012 júliusától kezdődő időszakot érintette, az alperes pedig a fegyelmi eljárásban egyértelműen közölte, hogy mely magatartást minősítette vétkes kötelezettségszegésnek és ezek a cselekmények a büntető eljárásban vizsgálat tárgyát képezték. Az egyes időpontokat az alperes a fegyelmi eljárásban történt meghallgatáskor közölte. A felperes a fegyelmi eljárásban, illetve a büntető eljárásban beszerzett bizonyítékokkal összefüggésben kifejtette az álláspontját, tehát tudta, hogy a hivatkozott kötelezettségszegések, mely időpontokra vonatkoznak. Ezeket egyébként egyik eljárásban sem vitatta.

[15] A fegyelmi eljárás elrendelése is megfelelt a rHszt. 122. § (2) bekezdése, továbbá Fegyelmi Szabályzat 11. § (4) bekezdésében foglaltaknak. A fegyelmi eljárásra a 2013. január 31-én iktatott lakossági bejelentés alapján került sor. A fegyelmi jogkör gyakorlójának a 2013. március 13-án történt tájékoztatásához képest az alperes a 3 hónapos határidőt megtartotta, a fegyelmi eljárás 2013. május 31-i elrendésével.

[16] Az elsőfokú bíróság nem találta alaposnak a felperes ítélt dologgal kapcsolatos álláspontját sem. Kifejtette, hogy a büntető és a fegyelmi eljárás két elkülönülő eljárás, amelyek egyidejűleg és egymás mellett is lefolytathatók, függetlenül attól, hogy a büntető eljárás tárgya a büntetőjogi felelősség vizsgálata, a fegyelmi eljárás tárgya pedig a hivatásos szolgálattal összefüggő kötelezettségek vétkes megszegésének a tisztázása. A két eljárásban értékelhető felelősség eltérő, ugyanakkor nem zárható ki, hogy ugyanazon cselekmény, magatartás miatt fegyelmi és büntető eljárás lefolytatására is sor kerüljön (BH2002.327). A fegyelmi eljárás megfelelt a jogszabályoknak, a felperes az általános vitatáson felül nem

hivatkozott olyan konkrét eljárási szabálysértésre, amely a fegyelmi eljárás során hozott határozatra kihatással volt.

[17] A fegyelmi határozat érdemét illetően a BH2017.99 számú döntésre utalva kifejtette, a büntető ügyben hozott jogerős ítélet annyiban köti a polgári perben eljáró bíróságot, hogy a bűnösség kérdésében a büntető perben elfoglalt állásponttól nem térhet el, azaz nem állapíthatja meg azzal ellentétesen, hogy az érintett nem követte el a terhére rótt cselekményt.

[18] Az elsőfokú bíróság nem találta bizonyítottanak, hogy a felperes részéről az ügyeletes gépjárművel történő hazaszállítás eseti céllenőrzés megvalósítását, illetve az állomány megismerését szolgálta. A felperes ezzel kapcsolatban semmilyen bizonyítási indítványt nem terjesztett elő és az előadását alátámasztó dokumentáció sem állt rendelkezésre. Azt sem bizonyította, hogy bevett gyakorlat volt a hazaszállítás többlétszolgálat esetén.

[19] Az alperesi Intézkedés 2.k). pontja szerint az ügyeletes gépjármű magáncélú igénybevétele engedélyköteles volt. A felperes a perbeli hivatkozása szerint minden alkalommal engedély alapján és szolgálati érdekből vette igénybe az ügyeleti gépkocsit. A 2013. február 12-i jelentése szerint a januári igénybevételt az ügyelettel egyeztetette. A büntető eljárás során a felperes 2013. július 15-én a gyanúsított meghallgatáskor azt adta elő, hogy augusztus közepén az ügyeletes kolléga azt közölte vele, hogy nem kell folyamatosan engedélyt kérnie, hiszen ő diszponál a járművek felett. Jelen perben nyilatkozott arról, hogy 2013. augusztus 8-án 23 óra 35 perckor ügyeletvezető3 szolgálatvezető közölte vele, hogy ha túlórázik, nem kell engedélyt kérnie.

[20] Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a felperes részére a perbeli időszakban nem került elrendelésre túlszolgálat és olyan szolgálati feladatot sem kellett végrehajtania, amelyhez gépjárműre volt szüksége. Ezért a szolgálati érdekre történő hivatkozást az elsőfokú bíróság nem találta alaposnak. Tényként állapította meg, hogy a felperes néhány esetben kért engedélyt az ügyeletvezetőktől, ami azt támasztotta alá, hogy tisztában volt az ügyeleti jármű igénybevételének feltételeivel. Az elsőfokú bíróság figyelembe vette Parancsnok alperesi parancsnok büntető eljárás során tett tanúvallomását is, amely szerint magáncélú igénybevételre az alperesi felettes vezetője adhatott engedélyt és csak bizonyos beosztásokkal járt ilyen juttatás, azonban a felperes beosztása nem tartozott ezek közé. Az ún. 3 perces gépkocsi a napi váratlan feladatok teljesítését szolgálta, azzal a parancsnok, illetve távollétében a szolgálatparancsnok volt jogosult rendelkezni és nem volt ettől eltérő gyakorlat, a felperes általános jellegű felhatalmazást nem kapott.

[21] Az elsőfokú bíróság figyelembe vette, hogy a büntető ügyben eljáró bíróságok a tanúk vallomása és a csatolt menetlevelek alapján állapították meg, hogy 2012 júliusa és 2013. február 1-je között a felperes dátum szerint 26 alkalommal vette igénybe magáncélra,

ügyeletvezetői engedély nélkül a szolgálati gépjárművet. A büntetőeljárás során az ügyeletvezetők és az alperes parancsnoka egybehangzóan adták elő, hogy csak az ügyeletvezetőnek volt jogosultsága esetenként engedélyezni a szolgálati gépjármű magáncélú használatát. Erre elsősorban akkor került sor, ha a késő eseti órákban már tömegközlekedési eszközzel nem lehetett hazajutni. Ez azonban nem támasztotta alá a felperes azon állítását, hogy túlszolgálat vagy fáradtság esetén is lehetőség volt a szolgálati gépjármű igénybevételére.

[22] Az elsőfokú bíróság értékelte tanú1 tanúvallomását is, aki előadta, hogy a gépjárművezetők számára az ügyelet engedélyezte a gépkocsihasználatot és a felperesnek is mindig be kellett jelentenie, amennyiben az ügyeletes jármű használatát kérte. Volt egy időpont, amikortól a felperesnek már nem kellett engedélyt kérnie. Az elsőfokú bíróság figyelembe vette, hogy a tanú a nyomozati eljárás során azt adta elő, minden esetben a szolgálatparancsnoktól kapott utasítást az ügyeleti jármű használatára és akkor nem nyilatkozott arra, hogy a felperesnek nem kellett engedélyt kérnie. A büntető eljárás során meghallgatott tanúk egybehangzóan állították, hogy általános engedély nem volt. Minden esetben az ügyeletvezető engedélyével lehetett igénybe venni az ügyeleti gépjárművet. Mivel a tanú ellentmondásosan nyilatkozott és vallomása ellentétben állt a büntető eljárás során tett vallomásával, továbbá más gépjárművezetők és ügyeletvezetők tanúvallomásával, az elsőfokú bíróság a tényállás megállapítása körében tanú1 vallomását nem vette figyelembe bizonyítékként.

[23] tanú2 tanú azt adta elő, hogy a felperes, mint a Osztály vezetője a gyakorlat alapján bármikor igénybe vehette a gépjárművet, hiszen ő felelt azokért. Az elsőfokú bíróság ellentmondásosnak találta a tanú vallomását, mivel az a felperes előadásával sem volt összhangban. A felperes azt adta elő, hogy mindig kért engedélyt, csak azt követően nem, miután ügyeletvezető3 ezt közölte vele, hogy erre nincs szükség. tanú2 vallomása ellentétben állt a büntető eljárás során elhangzott egybehangzó ügyeletvezetői és gépkocsivezetői tanúvallomásokkal és a becsatolt utasítással is, ezt a tanúvallomást sem tekintette releváns bizonyítéknak az elsőfokú bíróság. Kiemelte, hogy az alperes parancsnokának büntető eljárás során tett tanúvallomásával is ellentétben volt a tanú vallomása, mivel a felperes munkaköre nem tartozott azokhoz a beosztásokhoz, amelyekhez juttatásként járt a szolgálati jármű igénybevétele.

[24] alosztályvezető a felperes közvetlen felettese tanúvallomásában azt adta elő, hogy az autó igénybevételét a felperesnek is jeleznie és engedélyeztetnie kellett az ügyelet irányába és azt mindig az ügyeletes tiszt engedélyezte. A tanú azonban hallotta, amikor ügyeletvezető3 közölte a felperessel, hogy neki nem kell telefonálnia, hiszen ő diszponál a gépjárművek fölött. Az elsőfokú bíróság azt állapította meg, hogy a tanú vallomása ellentétben állt ügyeletvezető3 büntető eljárás során tett vallomásával, aki kifejezetten úgy nyilatkozott, hogy nem adott ilyen engedélyt a felperesnek. Ezen kívül a tanú a többi ügyeletes tiszt vonatkozásában azonban illet nem állított. A felperes ügyeletvezető3 engedélye esetén sem járt volna el jogszerűen, mivel részéről a gépkocsi rendszeres igénybevételére nem a tömegközlekedés megszűnését követő késő esti időpontokban, hanem kora este került sor. Mindezek alapján az elsőfokú bíróság alosztályvezető vallomásának sem tulajdonított bizonyító erőt.

[25] Az elsőfokú bíróság az ügyeletvezetők és a gépkocsivezetők egybehangzó vallomása, az alperes parancsnokának büntető eljárás során tett vallomása, továbbá a releváns alperesi intézkedések alapján azt állapította meg, hogy kizárólag az ügyeletvezető engedélyezhette az ügyeleti gépjármű magáncélú igénybevételét. Nem volt bizonyított olyan szabály, gyakorlat, hogy a felperes pozíciójában lévő vezető engedély nélkül vehette igénybe a gépkocsit. Erről a többi ügyeletvezetőnek is tudnia kellett volna, de 19 főből senki nem tett ilyen állítást.

[26] Az elsőfokú bíróság elutasította a felperes indítványát ügyeletvezető3 ismételt meghallgatására vonatkozóan. A 2012. augusztus 8-i telefonbeszélgetés híváslistája, amelyre a felperes hivatkozott, a büntető eljárásban lett becsatolva, az elsőfokú ítélet meghozatalát megelőző 4,5 hónappal. A felperes a hangfelvételre már a büntető eljárásban is hivatkozott, de nem tett indítványt ügyeletvezető3 ismételt meghallgatására. Hivatkozását amiatt sem találta helytállónak a bíróság, mert amennyiben történt is ilyen tájékoztatás az ügyeletvezető részéről, az nem lehetett általános érvényű, mivel mindig az adott ügyeletvezető volt jogosult dönteni az ügyeleti gépjármű magáncélú használatáról. Ezen kívül egyetlen más tanú vallomása sem támasztotta alá, hogy ügyeletvezető3 adott ilyen engedélyt a felperesnek. ügyeletvezető3 bizonytalan volt abban is, hogy egyáltalán eseti engedélyt adott-e bármikor a felperes számára. A felperes az eseményekhez közeli időpontban maga sem jelölte meg, hogy kitől kapott engedélyt.

[27] Nem volt jelentősége, hogy az ügyeletvezetők nem tettek bejelentést a gépjármű jogosulatlan igénybevételével kapcsolatban, mert ebből nem következett, hogy a felperes jogszerűen vette igénybe a szolgálati gépjárművet. Jelen eljárásban kizárólag a felperes kötelezettségszegését lehetett vizsgálni, azt nem, hogy mások részéről történt-e mulasztás az ellenőrzési kötelezettséggel összefüggésben.

[28] A meghallgatott tanúk vallomása nem támasztotta alá, hogy a felperesnek általános felhatalmazása volt és nem kellett engedélyt kérnie, csak közölni az ügyelettel, hogy igénybe veszi a gépjárművet. tanú4 a büntetőeljárás során úgy nyilatkozott, hogy a felperes kért hazaszállításra engedélyt, néhány alkalommal telefonon. A tanú tehát nem azt állította, hogy a felperes bejelentette az autó elvitelét, hanem azt, hogy arra engedélyt kért. A büntető eljárásban 19 ügyeletvezető egybehangzóan nyilatkozott arról, hogy a szolgálati gépjárművet mindig az ő eseti engedélyük alapján lehetett magáncélból igénybe venni. A menetlevelek szerint a felperes az ügyeleti gépkocsit 39 alkalommal vette igénybe. A büntető eljárás során tett tanúvallomások alapján megállapítható volt, hogy ebből 26 alkalommal engedély nélkül történt az igénybevétel.

[29] Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a szolgálati gépjármű magáncélú, engedély nélküli igénybevétele megvalósította a rHszt. 68. § (1) bekezdés b) pontja és a Szolgálati Szabályzat 88. § (1) bekezdés f) és i) pontjaiban meghatározott szolgálati kötelezettségek vétkes megszegését. A felperes nem tudta eredményesen bizonyítani, hogy

általános engedéllyel rendelkezett a szolgálati gépjármű általános használatára és olyan szokás, gyakorlat fennállását sem bizonyította, amely szerint neki nem kellett engedélyt kérnie. A fegyelmi határozat mindezek alapján jogszerű volt, az alkalmazott fenyítés pedig az arányosság követelményének megfelelt.

[30] Az elsőfokú bíróság mellőzte a felperes munkatárs1 tanú meghallgatására irányuló indítványát az ügyeleti gépjárművek használati rendjére vonatkozóan, mivel az érintett ügyeletvezetők, gépkocsivezetők tanúvallomása rendelkezésre állt. Mellőzte továbbá munkatárs2 tanúkenti meghallgatását is idézhető cím bejelentése hiányában, illetőleg az alperes kötelezését a telefonálásokkal kapcsolatos hanganyag becsatolására. Kifejtette, hogy a büntető eljárás során széles körű bizonyításra került sor, megállapítható volt, hogy a hanganyag már nem fellelhető.

A felperes fellebbezése

[31] Fellebbezésében a felperes elsődlegesen az elsőfokú ítélet megváltoztatásával, a keresetnek helyt adó érdemi döntés meghozatalát, másodlagosan az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság újabb eljárás lefolytatására és újabb határozat hozatalára történő utasítását kérte. A Pp. 2. § (1) bekezdése, 1. §, 4. § (1) bekezdése, 206. § (1) bekezdése és 221. § (1) bekezdése érdemi döntésre kiható megsértésére hivatkozott.

[32] Kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság több megalapozatlan, valótlan, iratellenes ténymegállapítást tett és okszerűtlen következtetéseket vont le. A megismételt eljárás során nem tett eleget a Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság 4.Kf.650.239/2019/6. számú végzésében foglaltaknak, amely szerint szükséges volt annak vizsgálata, hogy a fegyelmi eljárásban az alperes milyen bizonyítási cselekményeket foganatosított és milyen tanúvallomásokra került sor.

[33] Az alperes nem vitatott módon úgy folytatta le a fegyelmi eljárást, hogy kizárólag a büntető eljárás során hozott bírósági döntéseket vette figyelembe, más bizonyítási cselekményt nem foganatosított. Ebből következően a tényállást nem tisztázta és ezzel megsértette a rHszt. 134. § (1) bekezdésében foglalt kötelezettségét. Az elsőfokú bíróság lefolytatta azt a bizonyítást, amit az alperesnek kellett volna megtennie, de több felperesi indítványt mellőzött, mellyel sértette a pártatlan elbírálás követelményét. ügyeletvezető3 tanú meghallgatására irányuló indítványt azzal utasította el, hogy a büntető bíróság előtt a felperes ezt nem indítványozta. Ez azonban nem elfogadható indoka az indítvány jelen perben történő elutasításának.

[34] A felperes a szolgálati gépjárműveket minden esetben a bevett gyakorlatnak megfelelően, célhoz kötötten, megalapozottan és többlétszolgálat esetén vette igénybe. Állítását a megismételt eljárás során meghallgatott mindhárom tanú alátámasztotta. Az elsőfokú bíróság azonban a döntésével megsértette a független, pártatlan és tisztességes

eljáráshoz fűződő felperesi érdeket. Ezzel kapcsolatban a BDT2019.4068 számú döntésre hivatkozva a bíróság döntésével és annak indokolásával kapcsolatos törvényi követelmények megsértését állította. Az elsőfokú bíróság egyoldalúan, tévesen és okszerűtlenül értékelte a bizonyítékokat és téves következtetéseket vont le. Nem vette figyelembe a felperesi tanúk vallomását és a felperes 2017. november 18-ai 7 oldalas előkészítő iratát, amelyben reagált azokra a valótlan, félrevezető tényállításokra, amiket az alperes tett. Lényegében a büntető eljárás során hozott határozatokra hivatkozott, tehát nem a fegyelmi eljárást és nem a fegyelmi határozatokban foglaltakat értékelte. A tárgyalások során többször hangsúlyozta azt az álláspontját, hogy a büntető eljárásban hozott döntésektől nem térhet el.

[35] Az elsőfokú bíróság is megállapította, hogy az alperes a fegyelmi határozat indokolásában a jogerős bírósági ítéletre alapította a fegyelemsértés megállapítását. A mások eljárásban hozott bírói ítéletre, mint bizonyítékra hivatkozás azonban ítélt dolgot jelent. Az alperes semmilyen más adatra nem volt tekintettel, kizárólag a büntető eljárás során hozott határozatok alapján döntött. A munkaügyi perben azonban a másodfokú bíróság végzése alapján a szolgálati kötelezésekre vonatkozó szabályszegést kellett vizsgálni és a fegyelmi eljárás lefolytatását.

[36] A joggal való visszaélés körében az alperes folyamatosan megtévesztette az eljáró bíróságokat. A felperes képviselője csak a tanács elnökének a rendbírásra történő figyelmeztetését követően nyilatkozott úgy, hogy joggal való visszaélésre nem kíván hivatkozni. A bíróság elfogultsága az eljárás folyamán több megnyilvánulásból is érzékelhető volt, amelyek azonban a jegyzőkönyvben nem lettek rögzítve.

[37] A felperes továbbra is állította, hogy a fegyelmi határozatban és az azóta lefolytatott eljárásban sem volt megállapítható, hogy konkrétan mikor, milyen esetekben követte el a terhére rótt vétkes kötelezettségszegést, figyelemmel arra is, hogy minden egyes eljárásban más esetszám lett megállapítva. A megismételt eljárás során, 2020. február 19-én az elsőfokú bíróság a Pp. 3. § (3) bekezdése szerinti tájékoztatást közölt a felekkel. Ez alapján az alperesnek kellett bizonyítania, hogy a felperes mikor, konkrétan milyen magatartással, melyik szolgálati kötelezettségét szegte meg. Az alperes azonban a bizonyítással összefüggő felhívásnak nem tett eleget, az elsőfokú bíróság mégis, ennek ellenére a pernyertességét eredményező döntést hozott. Nem vette figyelembe a felperesi tanúk vallomását sem, megalapozatlan és okszerűtlen indokokkal. Az ügyelvezetők ugyanis minden egyes eljárásban másként nyilatkoztak és függőségi helyzetükre tekintettel, emiatt a valós tényekről sem megfelelően nyilatkoztak.

[38] A alezredes rendőr-alezredes által készített jelentés egyértelműen alátámasztotta, hogy a felperessel szemben koncepciós eljárás indult. A lakossági bejelentést tevő bejelentő ugyanis nem létező személy, amit a Szolgálat4 is meg tud erősíteni. Az állampolgári bejelentésben foglaltak kapcsán a felperest jelölték ki az ügy kivizsgálására. Majd az állományilletékes parancsnok arra utasította alezredest, hogy az állampolgári bejelentést ne adja át a felperes részére. Mindez a rHszt. alapelveivel és követelményeivel ellentétes eljárás volt, ami szintén a jóhiszeműség, tisztesség és együttműködés követelményeinek a megsértését jelentette.

[39] Az elsőfokú ítélet alaptalanul és iratellenesen rögzítette, hogy az alperes indítványozta a felperes személyes meghallgatását és a katonai bíróságok előtti eljárásban keletkezett iratanyag beszerzését. Az alperes ugyanakkor a számára előírt bizonyítást elmulasztotta, írásos beadványt is egyetlen alkalommal terjesztett elő a megismételt eljárásban. A fegyelmi eljárásban a felperest senki nem tájékoztatta arról, hogy konkrétan mikor, milyen magatartással, milyen szabályokat sértett. Az alperes a fegyelmi eljárásban nem közvetlenül bizonyította a határozatban foglaltakat, hanem a büntető eljárási határozatokkal hivatkozva kívánta bizonyítani a szabályszegést, holott a fegyelmi eljárás nem lehet a büntető eljárás folytatása, mivel az egy eltérő felelősség.

[40] Azért terjesztett elő újabb indítványokat a munkaügyi perben, mert a büntető eljárásban meghallgatott több tanú ellentmondásos vallomást tett. A meghallgatásuk előtt még nem állt rendelkezésre a részletes híváslista, ami később került elő és ezután nevezte meg a felperes ügyeletes vezetőjét, mint releváns tanút. Ügyeletes vezetője ismételt meghallgatását azonban mindkét eljárásban megakadályozták a bíróságok, emiatt nem derülhetett ki az igazság. A felperes vitatta, hogy a hanganyag beszerzése sikertelen volt, mert ez nem lehetett alapos indoka a bizonyítási indítvány elutasításának. Az alperes folyamatosan megtevesztette az illetékes bíróságokat az Rtv. 42. §-ára hivatkozással és nem adta ki a hangfelvételt, meg sem kísérelte annak beszerzését. Ennek ellenére tanú3 közvetlen információval rendelkezett ügyeletes vezetője telefonon közölt nyilatkozatára, tanú2 pedig közvetett módon erősítette meg a felperes által előadottakat. Az elsőfokú bíróság elfogadhatatlan indokkal mellőzte tanú1, tanú2 és tanú3 tanúvallomásának figyelembevételét. Amennyiben az elsőfokú bíróság a valós tényeket és valamennyi bizonyítékot figyelembe vesz, abban az esetben a büntető eljárás során hozott ítélettől eltérő döntést kellett volna hoznia.

[41] A fegyelmi eljárás elrendelését továbbra is vitatta, mert az ügyel összefüggésben 2013. február 14-én a parancsnok személyes megbeszélést tartott, vagyis ezt az időpontot kellett a tudomásszerzéseként értékelni.

[42] Az elsőfokú bíróság nem folytatta le a szükséges eljárást, mellőzte a szükséges bizonyítást és alaptalanul állapította meg, hogy a felperes nem hivatkozott olyan eljárási szabálysértésre, amely kihatott az ügy érdemi elbírálására. Az elsőfokú bíróság elfogadhatatlan érvelés alapján nem találta megállapíthatónak a kialakult gyakorlattal kapcsolatos hivatkozását.

[43] Előadta, hogy más szolgálati területről került beosztásra és az alperesi parancsnok a kinevezésekor azt kérte, hogy tegyen rendet az adott területen. Diszponált a kapitányság gépjárművei felett és a szállítási feladatok felett is, vagyis felelőssége volt a szállítási feladatok megszervezése, a technika és a szolgálati gépjárművek kijelölése. Munkáját lelkiismeretesen, alaposan és szakszerűen végezte. Rendszeresen 12-16 órát dolgozott, hogy rendezze az osztály működését. A többlétszolgálatot nem számolta el. Szolgálati tapasztalatai, a bevett gyakorlat és a szokásjog alapján osztályvezetőként is engedélyt kért rendszeresen az ügyeleti gépjármű igénybevételére, ezen az ügyeletes tisztek

csodálkoztak. ügyeletvezető3 közölte, hogy a felperesnek nem kell engedélyt kérnie. Ezt két tanú vallomása is alátámasztotta.

[44] Aki túlórázott, a kialakult gyakorlat szerint kérhetett hazaszállítást és azt meg is kapta. Ezt a gyakorlatot tanú5 is alá tudta volna támasztani, de tanú3 tanú is megerősítette. Az elsőfokú ítélettel ellentétben bizonyította, hogy fáradtság vagy túlszolgálat esetén a szolgálati gépjármű igénybevételeire lehetőség volt. A büntetőeljárás során több tanú (pl. ügyeletvezető2, ügyeletvezető1, tanú4, ügyeletvezető3) is azt adta elő, hogy valóban volt ilyen gyakorlat. ügyeletvezető3 eltérő vallomást tett a vizsgálati eljárásban és a büntetőeljárásban, ennek indokait nem lehetett megállapítani.

[45] Előadta, továbbá, hogy az elsőfokú bíróság döntésével ellentétben a releváns távolléti díja nem haladta meg a jogszabályban meghatározott mértéket, ezért megillette a munkavállalói költségkedvezmény.

Az alperes fellebbezési ellenkérelme

[46] Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte arra hivatkozva, hogy az elsőfokú bíróság érdemben megalapozott döntést hozott.

A másodfokú bíróság és annak jogi indokai

[47] A felperes fellebbezése a munkavállalói költségkedvezményre jogosultság kivételével nem alapos.

[48] Az elsőfokú bíróság a szükséges bizonyítást lefolytatta, a bizonyítékok helytálló értékelésével a tényállást helyesen állapította meg és megfelelő jogi következtetések levonásával érdemben is helytálló döntést hozott.

[49] A felperes alaptalanul hivatkozott fellebbezésében arra, hogy nem volt tisztában a terhére rótt magaratásokkal, illetve az alperes kizárólag a büntetőeljárás adatai alapján hozta meg a fegyelmi határozatát, az emiatt „ítélt dolognak” minősült.

[50] Peradat, hogy a Fővárosi Ítéltábla jogerős 6.Kbf.44/2015/7. számú végzésével a Fővárosi Törvényszék 43.III.Kb.216/2014/51. számú ítéletét helybenhagyta, eszerint a felperes a Btk. 351. §-ába ütköző szolgálati visszaélés bűncselekményt követte el azzal, hogy

2012. július és 2013. február 1-je között rendszeresen (26 alkalommal) jogosulatlanul, magáncélból vette igénybe a Alperes1 szolgálati járművét.

[51] A Pp. 4. §-a értelmében a polgári perben eljáró bíróságot a büntető ügyben meghozott jogerős ítélet annyiban köti, hogy a bűnösség kérdésében elfoglalt állásponttól nem térhet el, vagyis nem állapíthatja meg a jogerős büntető határozattal ellentétesen, hogy a peres fél nem követte el a terhére rótt cselekményt. Mindezek alapján az elsőfokú bíróság a szolgálati gépjármű jogosulatlan igénybevétele kapcsán kötve volt a büntetőeljárásban hozott határozatokhoz, és ezen eljárás anyagát figyelemmel a rHszt. 134. §-ára, az alperes a fegyelmi eljárás során jogszerűen felhasználhatta.

[52] Az ítéltábla is irányadónak tekintette az elsőfokú bíróság ítéletében hivatkozott BH2002.327 számú döntést (Mfv.II.10.147/2000.), melyben a Kúria egyértelműen állást foglalt abban a kérdésben, hogy a büntető és fegyelmi eljárás különálló eljárások, azok egyidejűleg és egymás mellett is lefolytathatók, amennyiben a szolgálati viszonytal kapcsolatos bűncselekmény egyúttal szolgálati viszonytal összefüggő, vétkes kötelezettségszegést is megvalósít. A két eljárás elkülönül, mivel a büntető eljárás tárgya a büntetőjogi felelősség tisztázása, a fegyelmi eljárás tárgya pedig a szolgálati viszonytal kapcsolatos kötelezettségek vétkes megszegésének a megállapítása. A Kúria hivatkozott határozatával érintett ügyben ugyanaz a magatartás volt a büntető és a fegyelmi eljárás tárgya és a jogerős büntető határozat adataiból alappal lehetett következtetést levonni a fegyelmi eljárással érintett magatartás és a fegyelmi felelősség körében is. Ez nem jelenti a magatartás kétszeres értékelését.

[53] Az ítéltábla figyelembe vette a BH2017.99 számú határozatban kifejtetteket is. Eszerint nem lehet vitatott, hogy a büntető ügyben elítélt személy a büntető ítéletben meghatározott magatartásával megvalósította a terhére rótt bűncselekményt.

[54] Jelen jogvitában a keresetben vitatott fegyelmi eljárás alapját a büntető eljárás során vizsgált és értékelt magatartások megvalósítása képezte, ezért az elsőfokú bíróság a Pp. 4.§-a megsértése nélkül vette figyelembe az ezen felperesi magatartást részletesen és érdemben értékelő büntető határozatokat, illetve az azokban megállapított tényállást.

[55] Az alperes a fegyelmi eljárásban nem kizárólag a büntető iratokat vette alapul, a 2013. január 31-i lakossági bejelentés alapján vizsgálatot rendelt el, ennek során nyilatkoztatott több szolgálatparancsnokot, illetve helyetteseiket, 13 gépjárművezetőt, értékelte a menetleveleket és beszerezte a felperes írásbeli jelentését is a vizsgálattal érintett időszakra vonatkozóan. Ezen kívül a Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsa a 43. III. Kb.216/2014/51. számú ítélete indokolásában részletesen, naptári napok megjelölésével értékelte a felperes magatartását és határozta meg azokat az időpontokat, amelyek esetében úgy tekintette, hogy engedélyt kapott a felperes az ügyeleti jármű használatára, illetve nem volt kétséget kizáróan bizonyítható a bűncselekmény elkövetése. Az így meghatározott 26

rendbeli magatartáshoz képest az alperes fegyelmi határozata sem állapított meg többrendbeli, vagy eltérő kötelezettségszegést a felperes terhére.

[56] A intézkedés száma intézkedés 2. pont k. alpontja a szolgálati gépjármű magáncélra történő igénybevételét esetileg az ügyeletvezető hozzájárulásával tette lehetővé.

[57] A felperes az eseményekhez közeli időben, az írásbeli jelentésében általános engedélyre nem hivatkozott, kizárólag azzal védekezett, hogy a szolgálati gépkocsi használatát minden esetben egyeztetette az ügyelettel. Azzal csak később érvelt, hogy 2012. augusztusától általános engedéllyel rendelkezett a szolgálati gépjármű használatára, azonban kezdetben azt sem tudta megnevezni, hogy ezen engedély kitől származott.

[58] A fellebbezésben megjelölt ügyeletvezető³ tanúkénti meghallgatása elmaradásával kapcsolatos kifogás nem kizárólag azért alaptalan, mert a felperes – életszerűtlenül – évekkel később emlékezett csak a számára engedélyt biztosító ügyeletes személyére, hanem az alábbiak szerint is.

[59] A fentebb hivatkozott munkáltatói szabályzatból következően, amennyiben ügyeletvezető³től elhangzott a felperes hivatkozása szerinti általános engedély, a felperes ez alapján akkor sem járhatott el, mivel egy általános engedély ellentétes volt a munkáltatói utasítás rendelkezéseivel. Az, hogy a felperes az alapul szolgáló szabályzat pontos tartalmát ismerte-e, a javára nem szolgálhat, mivel osztályvezetőként köteles volt – figyelemmel a Szolgálati Szabályzat 88. § (1) bekezdés f) pontjára és a rHszt. 68. § (1) bekezdés d) pontjára – szolgálati feladatait a törvényes előírásoknak, parancsoknak, intézkedéseknek megfelelően az elvárható szakértelemmel és gondossággal végrehajtani. Az alperesi gépjármű igénybevételére vonatkozó feltételek ismeretének hiánya olyan felróható magatartás, amelyre előnyök szerzése végett a felperes nem hivatkozhatott. Megjegyzendő a felperes ilyen általános engedélyre nem is hivatkozott az alperes felhívására írt jelentésben.

[60] A kifejtettek szerint általános engedély nem volt adható, ezért nem változtatott a kötelezettségszegés súlyosságán a munkaügyi perben meghallgatott tanúk – egyébként ellentmondásos – vallomása. A vizsgálati szakban meghallgatott gépjárművezetők, szolgálatparancsnokok és ügyeletvezetők nyilatkozata és a büntető eljárásban általuk tett vallomások alapján aggálytalanul megállapítható volt, hogy a fegyelmi eljárás alapját képező 2012. július és 2013. február 1-je között 26 alkalommal a felperes a szolgálati gépjármű magáncélú igénybevételéhez engedéllyel nem rendelkezett. Ebből következően az alperes a rHszt. 123. § (1) bekezdés d) pontja alapján jogszerűen szabott ki egy fizetési fokozattal egy évre visszavetés fenyítést, az egyébként bűncselekményt is megvalósító cselekmény miatt. A kiszabott fenyítés arányos volt az elkövetett cselekménnyel.

[61] A Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság a 4.Kf.650.239/2019/6. számú végzésében úgy rendelkezett, hogy az elsőfokú bíróság a megismételt eljárás során köteles tisztázni, hogy milyen bizonyítási eljárásra került sor a fegyelmi eljárás során, illetőleg lehetőséget adni a felperesnek tanúbizonyítási indítványok előterjesztésére. Mindebből nem következett azonban, hogy az elsőfokú bíróság a jogerős büntető határozatokban foglaltak ellenére vonhat le következtetést a fegyelmi eljárásban értékelt felperesi magatartást illetően. Az elsőfokú bíróság a bizonyítást a megismételt eljárásban kiegészítette, a további indítványok elutasításával és azok indokaival a másodfokú bíróság egyetértett.

[62] A másodfokú bíróság alaptalannak találta a fegyelmi eljárás elrendelésének elkésettségével kapcsolatos fellebbezési érvelést is. Ezzel összefüggésben is helyesen fejtette ki álláspontját az elsőfokú bíróság. A rHszt. 122. § (1), (2) bekezdésében meghatározott, a fegyelmi jogkör gyakorlójának tudomásszerzésétől számított 3 hónap megtartott volt, figyelemmel arra, hogy a felperesi magatartással kapcsolatban készült jelentés 2013. március 13-án készült el. Ez a jelentés tartalmazott alapvető és lényeges információkat a felperes magatartásával kapcsolatban. Ezért a fegyelmi jogkör gyakorlására jogosult tudomásszerzését figyelembe véve, a három hónapon belül 2013. május 31-én elrendelt fegyelmi eljárás nem minősült elkésettnek, figyelemmel arra is, hogy a felperes esetében a fegyelemsértést megvalósító magatartás egyben bűncselekménynek is minősült.

[63] A másodfokú bíróság a Pp. 358/B. §-a alapján, figyelemmel a fellebbezésben foglaltakra is vizsgálta a felperes munkavállalói költségkedvezményre való jogosultságát. Ezzel kapcsolatban megállapította, hogy a felperes az alperesi adatszolgáltatás alapján 263.200 forintban jelölte meg a keresetlevél benyújtásakor irányadó bruttó, havi átlagjövedelmét. A keresetlevelét 2017. január 5-én terjesztette elő, ezért a munkavállalói költségkedvezmény megállapításáról és érvényesítésének szabályairól szóló 73/2009. (XII. 22.) IRM rendelet 1. § a) pontja értelmében abban az esetben illette meg munkavállalói költségkedvezmény, amennyiben a per által érintett jogviszonyból származó bruttó havi átlagkeresete a keresetlevél benyújtásakor, azaz 2017. január 5-én nem haladta meg a Központi Statisztikai Hivatal által közzétett, ezt megelőző második év nemzetgazdasági bruttó havi átlagkeresetének a kétszeresét. Ebből következően a felperes jövedelmét a 2015. évi nemzetgazdasági átlagkereset kétszereséhez kellett viszonyítani. Ez az összeg 258.300 forint volt. Annak kétszeresét, 516.000 forintot nem érte el a felperes jövedelme, ezért megillette a felperest a munkavállalói költségkedvezmény az egész eljárásra vonatkozóan. A felperes munkavállalói költségkedvezményére tekintettel az elsőfokú ítéletet és a Fővárosi Törvényszék végzésében meghatározott fellebbezési ítéletet a Pp. 358/B. §-a, illetőleg a költségmentesség alkalmazásáról a bírósági eljárásban szóló 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. §, 14. §-a értelmében az állam viseli. Ezért volt indokolt az elsőfokú ítélet eljárási ítéletre vonatkozó rendelkezésének megváltoztatása a Pp. 254.§ (1) bekezdése alkalmazásával a Pp. 253. § (3) bekezdésére is figyelemmel.

[64] Mindezekre tekintettel az ítéltábla a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 253. § (2) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság ítéletét a per főtárgya tekintetében helybenhagyta, az ítélet viselése kérdésben megváltoztatta.

Záró rendelkezések

[65] A felperes a fellebbezési eljárásban pervesztes lett, ezért köteles a Pp. 77. §, 78. §-a értelmében a pernyertes alperes másodfokú perköltségét megtéríteni.

[66] Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 51. § (1) bekezdése értelmében a Fővárosi Törvényszék hatályon kívül helyező végzésére tekintettel a jelen megismételt eljárásban nem kellett a fellebbezési illetékről rendelkezni.

Budapest, 2022. július 5.

dr. Orosz Andrea s.k.
s.k.

dr. Laczó Adrienn Lilla s.k.

dr. Szalai Beatrix

a tanács elnöke

előadó bíró

bíró